

GAZETA NARODOWA

Wychodzi codziennie o godzinie 7. rano, z wyjątkiem niedziel i dni poświęconych...

Przedpłata wynosi: MIEJSCOWA kwartalnie 3 zlr. 75 cent miesięcznie 1 " 30 " Z przesyłką pocztową: w państwie austriackim 5 zlr. et. do Prus i Rzeszy niemieckiej 7 " po 7 zlr. Belgii i Szwajcarii 60 cent. Włoch, Turcji i kraj. Naddu. 50 cent. Serbii 50 cent.

Numer pojedynczy kosztuje 8 centów.

Lwów d. 9. kwietnia.

(Lichy list ze Lwowa w Pester Lloydzie. — Z sejmu morawskiego — Wiedeńskie rokowania cłowo-handlowe i bankowe. — Projekt węg. kodeksu karnego a kara śmierci. — Obstrzeżenie interesów Lubibratycza. — Sprawa wschodnia. — 7 M. 6. 10. 11.)

Lloyd z d. 5. bm. podał na miejscu... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Co się tyczy rokowań austro-węgierskich, Węgrom chodzi tylko o stanowisko swoje ekonomiczne i finansowe, o swobodny rozwój...

Wiem, że w tym wypadku, jak p. ministrowi... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

ckim — ten drugi kierunek, reakcyjny (federalistyczny) skończył by się w Galicji, a raczej zaczął by tam, iżby Polacy, walczą...

Takie te sprawy zatwierdzenie przez porządnie z Węgrami, pomogłoby oraz do utrzymania się nadal obecnemu ministerium austriackiego...

Ileż w tym całym wywodzie jest prawdy? Oto tyle, że co do sprawy cłowej pagnięmy, aby upadły protekcyjnistowskie zacięcia centralistów...

Dawniej pisywał podobne listy ze Lwowa do Pester Lloyd'a p. Ziemiański, lub ktoś z jego koterji. Czy i ten list z tego pochodzi...

D. 5. b. m. w sejmie morawskim narodowy, pp. Prazak i Belcredi uderzyli silnie na centralizm. Szczegóły jeszcze nie są dokładnie wiadome.

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Pisma peszteńskie zaś jednogłośnie podnoszą, że położenie jest bardzo napięte i dotychczas słusność mają ci, co się pesymistycznie zapamiętują...

Co do samej powstania, to donoszą z Zadaru, że Niksicz i Gorańsk zostają zapośredniczeni w żywność do pośrednictwem br. Rodića i ks. czarnogórskiego...

W Bośni weszły d. 3. b. m. utarczki u stóp gr. Pastirskich, gdzie po obu stronach padło około 50 ludzi, i pod Topolem, gdzie powstańcy ponieśli klęskę i stracili 50 ludzi...

Madryt 5. kwietnia. Na posiedzeniu senatu hiszpańskiego żądał Silva zniesienia fueros w prowincjach Biskai i Nawarze...

Wiadomości z Belgradu. nadeszły do Wiednia i do Pesztu, zdradzają nader gorączkowe usposobienie, panujące w stolicy Serbii...

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują: przy ulicy Sobieskiej pod heblar. 12. (dawnej nowo-ulicy 1.20) i p. J. B. KRAKOWIE: księgarnia Adolfa Dygaszkiego. Ogłoszenia w PARYŻU przyjmują wyłącznie dla „Gazety Nar.“ agencja p. Adama Corroisera de la Croix, Rue de 2. premmier z. 2. p. pułkownika Raczkowskiego, Faubourg, Poiroussiere 33. W WIEDNIU pp. Hasenstein et Vogler, nr. 10 Wallfischgasse. A. Oppelk Stadt, Stutenbastei 2. Potter et Cm. i. Kiemergasse 13 i G. L. Danbe et Cm. i. Maximilianstrasse 3. W FRANKFURCIE nad Menem w Hanburgu pp. Hasenstein et Vogler.

Literatura polska.

Jan Śniadecki. Jego stanowisko w dziejach oświaty i filozofii w Polsce. Książka napisana przez dra Maurycego Straszewskiego, docenta filozofii w uniwersytecie jagiellońskim. Wydanie akademii umiejętności w Krakowie, Kraków 1875, drukarnia uniwersytecka, str. 323 i LXXVI.

(Dokończenie.)

Śniadecki o sobie mówi, że jest materiałistą, realistą, empirykiem (str. 230), znaczy to, że jest pozytywistą, a śmiesznym i nierozważnym jest dowód dr. Str. (str. 227), że Śniadecki nie był pozytywistą. Powiada on: „Śniadecki, że religia i wiedza łączą się i wspierają...

W ostatnim (szóstym) rozdziale omawia dr. Str. (str. 243—304) „Filozofię umysłu ludzkiego“. Jak Locke napisał „Essay concerning human understanding“, tak Lockista Śniadecki napisał także tenże dzieło.

Podając treść ostatniej pracy Śniadeckiego powiada dr. Str. (str. 252), że „nawet z dzisiejszego stanowiska wydaje nam się taki początek badań filozoficznych właściwym“. Więc dr. Str. zdaje się być rzeczywistym pozytywistą, skoro godzi się na pozytywne stanowisko Śniadeckiego, opierające się na trzech zasadniczych faktach. Co autora w błąd główny wprowadza, powiedzieliśmy już wyżej. Śniadecki twierdzi, że „wrażenia zmysłowe, odebrane od rzeczy świata materialnego, budzą najpierw w człowieku uśpione władze duszy i wprawiają je w czynność (str. 253, 254)“.

zaznacza swoje stanowisko (str. 247). Umiar-kowani przeciwnicy byli Leibnitz i Locke materialisci francuscy przesadzili lockizmem, idealisci, jak Kant, przesadzili leibnitzyzmem, a więc zwrócić się należy. Otóż Śniadecki nie staje po stronie umiarkowanego Leibniza, ale po stronie umiarkowanego Locke'a, więc jest pozytywistą, zwłaszcza gdy chodzi mu, jak sam powiada (str. 254) o to, „aby za pomocą fenomenów szczególnych poznać fenomen ogólny“. Czyż to nie pozytywizm? Herbert Spencer także nie pragnie czego innego. Oczywiście więc, że w sporze dr. Straszewskiego z prof. Strawem (str. 263) ten ostatni ma rację. Jeżeli Śniadecki pojmuje czucie jako akt, „w którego naturze zawarte jest przedświadczenie bytu ciała i bytu naszego“ (str. 269), to tu nie mieści się żadna wielka myśl filozoficzna, ale tylko myśl pozytywna, że duch najbujniejszy nie może wiedzieć sam z siebie o byciu swoim, ale pierwszej zmysły do życia obudzić go muszą.

Przedstawiając treść pierwszej części filozofii ludzkiego umysłu, mówiąca o rozumie, powiada autor (str. 237): „Objętość pracy, która i tak przekroczyła już niekiedy granice, które granice, nie pozwalała nam zastanawiać się równie obszernie nad rozdzielaniem filozofii umysłu, traktującami o imaginacji i o woli ludzi.“ Czy to nankowe tłumaczenie się? Wykazaliśmy powyżej, jak dr. Str. rozrzucał szafował miejscem na rzeczy, które można było, a nawet należało pominąć, tutaj zaś usprawiedliwia się brakiem miejsca z zarzutem, że pobieżnie zbywa to, co z przedmiotu jego pracy w najistotniejszy zostaje związek.

Od str. 305 do 323 umieścił autor Zakęń-czeń i e. Tutaj tak dr. Str. ocenia filozofię Śniadeckiego (str. 305): „Jest to zbiór myśli, poglądów i wniosków, mający na celu ułatwienie orientowania się pracującym tak w naukach, jak i w filozofii“. Godzimy się na to, — znając i w filozofii. Godzimy się na to, — znając i w filozofii Śniadeckiego jest po z y t y z o w i z m e m. Dr. Straszewski sam to przyznaje, czemu w ciągu całej swej pracy tak energicznie przeczył. „Nie jest to filozofia, która z jednego lub kilku założone stopniowo rozwinięta jest w system skończony,“ wola dr. Straszewskiego (str. 305)! Więc filozofia Śni. nie jest właściwą filozofią, a więc jest słomiana filozofia.

Nie możemy — powiada dr. Str. — nazwać Śni. sensualistą, dlatego że przyjmował wrodzone władze czyli siły. Otóż autor nie rozumiał nie władze wrodzone, Sensualisci (n. p. Locke) uznają wrodzone siły ducha, tylko nie uznają wrodzonych pojęć. Śni. czuł tak samo, więc jest sensualistą. Okazaliśmy już powyżej, że był on i pozytywistą, wiedzieć bowiem należy, że pozytywizm datuje się nie dopiero od Comte'a, ale już od Bakona i Hobbesa. Śni. jest zwolennikiem Locke'a, niczem więcej.

Sejmowe.

Lwów d. 7. kwietnia.

Dzisiejsze posiedzenie wieczorne trwało blisko pięć godzin, i zajęła było wyłącznie rozprawami o kwestji Dublańskiej.

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

Przebieg rokowań austro-węgierskich... (Lichy list ze Lwowa, jeszcze z dnia...)

CONFECTION

Dobrym wszelkich sarań, aby i tym nowo zaprowadzonym artykułom również zyskać pod każdym względem zupełne zadowolenie, wszelkie zamówienia w terminie i z dokładną akuracją i rzetelnie uskuteczniając.

Wszelkie Nasiona

jarzyn. kwiatów polne lasowe i trawo oraz róże, georginie, szparagi i drzewa owocowe w ilości tylko w dobroczynnych gatunkach

Wilhelm Adam we Lwowie

przy placu Mariackim Nr. 10. 2227 3-4

Ważne dla ekonomów.

Udowodniłem powtórnie rozległe skutki leczenia zapomocą c. k. konic. proszku Korneuburskiego dla bydła, których rezultaty podajemy do wiadomości w piśmie niniejszem:

Do p. Franciszka Jana Kwizdy w Korneuburgu! Zieltseh, blisko Prowincy, na Morawia.

Potwierdzając niniejszym otrzymanie przesłanego mi proszku dla bydła, udzielam Panu zarazem wiadomości o szczególnym rezultacie tego lekarstwa: W jesieni 1854 roku skutkiem opieszalności past cha, krowa moja dostała straszego rodnicia brzucha. Nie było czasu używać innych środków, najszybciej wzięliśmy się do trokaru.

Operacje tę wykonano niezrażenie. Przekucie brzucha uskuteczniło za wyjątkiem, tak żeśmy się obawiali o nadwężenie innej części wewnętrznej organizmu; od tego czasu krowa ciągle zapadała na zdrowiu. Dławniej żarłoczna, teraz przestała jeść i zaczęła pokazywać. W jesieni 1855 r. kaszel przybrał tak wielkie rozmiary, że lekając się motylic, krowę tę odłączyłem od innych. Obawa moja nie sprawdziła się wprawdzie, kaszel trwał jednak z całą gwałtownością, krowa straciła mleko i chudła coraz bardziej, pomimo, żeśmy jej dostarczali najlepszej paszy. Najważniejszą była przy tem okoliczność, że oddych krowy był samodzielnym, tak, że wywoływał u służby nudności i obrzydzenia.

Chętnie byłbym tę krowę już całkiem nieużyteczną, której stan zdrowia porównać można było ze suchotami posuniętemi do najwyższego stopnia, sprzedał za 20 zł., a nawet odstąpił komu zadarmo, by sobie tylko oszczędzić przykrego widoku — lecz jej sprzedać już nie można było, postanowilem zabić ją na miejscu i ścięrowo zakopać.

Chętniej czytałem d-niesienia o paniku proszku dla bydła. Ze to zaś wielo w czasie, kiedy się działy oszukaniwa nietylko z akcjami, lecz również wielkie oszukaniwa zakradły się w dziedzinę gospodarstwa wiejskiego, w czasie, kiedy ogłuszono, że zapomocą esencji z ziół można puszczę piaskzystą zamienić na urzędową niwę — muszę wyznać, że również pańskie ogłoszenie rzuciłem do kosza.

Postanowiłem przecie sprawdzić dwie puszek sławnego proszku dla krowy, którą uważałem za straconą. 2207 2-2

Cześć, cześć, komu należy!

Według informacji zużyłem 1, wyraźnie jedną paczkę za 24 kr. m. konw. Z dnia na dzień polepszał się stan zdrowia krowy, we mnie wstępowała nadzieja, przydzieliłem więc krowę do karmienia.

Po 14 dniach ustąpił kaszel, oddych był już czysty i bez smrodu, krowa dająca zaledwie pół halby lichego — zaczęła dawać po pięć mas najłepszego mleka, a po 8 tygodniach sprzedała ją rzeźnikowi za 80 zł. m. k. I gdyby skutkiem gwałtownego kaszlu nie była dostała ruptury — nie byłby jej sprzedał, bom był przekonanym, że przez dalsze używanie pańskiego proszku — byłaby całkiem się wyleczyła.

Rezultat ten wygląda na bajeczny; m. g. go jednak sprawdził pięcioro świadkami. Wydałszy 24 kr. m. k. na pański proszek, otrzymałem w zamian, za nast 8 zł. 30 kr. spodziewanych za skórę, 80 zł. m. k. za krowę, która mi w dodatku dostarczała po 5 mas dziennie mleka przez 6 tygodni. Krowa ta stoi jeszcze na karmie; że zaś według umowy zobowiązałem się tylko do 1. marca dawać karmę bez płatnie — od tego terminu więc mieście mi tygodniowo 2 zł. tytułem zwrotu za karmę prócz mleka.

Jeżeli w większych gospodarstwach nie bardzo się czuje straty pojedynczych sztuk inwentarza, to powodem niemożliwych gospodarzy, których inwentarz z kilku sztuk była się składa, może być bardzo zachwianem.

Poleżyłby Pan obywatelski zasługę, gdybyś w różny sposób objaśniał P. T. Publiczność w najszerszych kołach ze swym wynalazkiem. Nie setkami, lecz tysiącami, giną za szkodą właścicieli i za szkodą dobrą ogólnego, zwierzęta domowe, które ocalić im żna za kilkanaście krajców.

Z poważaniem Franciszek baron Im Hof.

Zgodność przedłożonego mi nieostemplowanego dokumentu w oryginalne potwierdzam z odpisem.

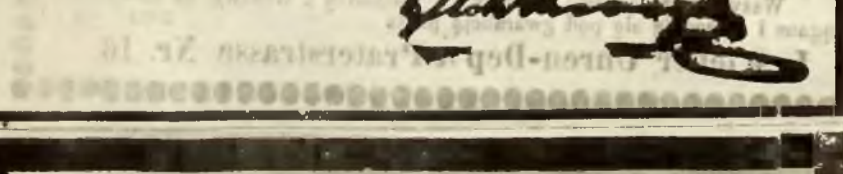
Wiedeń, (L. S.) Dr. Florian Fischer, c. k. notariusz.

Prawdliwe wyroby weterynaryjne są do nabycia:

W Lwowie: Konstanty Iskierka, apt. P. Mikolaska, apt. J. Baisera, apt. Zygmunt Rucka (dawniej Bonanka), Jakoba Pipiepa; Władysław Topy, apt. w handlu St. Markiewicz; w Krakowie: M. Jaworski w rynku gł. kam. Kirilijewicz, p. Jozef Jan, tudzież we wszystkich niemal miastach Królestwa Galicji są składki „urzędowe”, które od czasu do czasu dzienniki podają polskie w ogłoszeniach.

Przeostrogą. Dla zawarowania się przeciw fałszowaniu, czynym przycięciem oznaczono, i to ostroba go przesłaniać z innymi podobnymi fałszowanymi, dalej zwraca się na to uwagę, iż na każdej etykiecie proszku korneuburskiego, moje niżej zamieszona niżej napisane czerwoną farbą się znajduje, uwózam przeto za mój obowiązek wiadomości, że są w handlu fałszowane środki, które złożone są z bezskutecznych i nawet szkodliwych ingrediencji, przed zakupem których ostrzegam.

Kitoby mi fałszowana wskazał, który nadużywa mojej marki ochronnej, abym go mógł pod sąd podciągnąć, otrzyma wynagrodzenie do 500 zlr.

„Puritas”

(Mleko odmładzające włosy)

„PURITAS” nie jest żadną farbą na włosy, tylko płynem do mleka podobnym, który posiada bę cudowną własność, że siwe włosy odmładnia, to jest wrócić i do naturalnej przesiłagi 14 dni im takową farbą przywrócić może, jaką posiadałoby naturalnie.

„Puritas” nie zawiera w sobie żadnych pierwiastków farby. Można włosy położyć upodobania wodną zmywać, na białe posłonecznych poduszek spać i kąpiąc parową używać, i ani śladu farby się nie spostrzeże, ponieważ

„PURITAS”, tylko imitacja, tak najubytniejszą, jako też włosy i brody i wąsy.

Fłaszka „Puritas” kosztuje 2 guldeny (przy przesyłce 20 ct. za opakowanie) i jest do nabycia za załączeniem pocztowym u producentów

OTTO FRANZ & COMP. we Wiedniu
Mariahilferstrasse Nr. 38.

Składy: we LWOWIE w aptece pod arcybiskupim orleń Z. Ruckera, Lud. Janowskiego, przyjeżdż. w KRAKOWIE: Konst. Wisniewski apt. pod św. Florjaniem w W. TARNOPOLU w apt. u Fr. Januragiewicza; w TARNOPOLU u M. Głobusinskiego w STRYJU w apt. W. Dragowskiego; w SADA-GORZIE u B. Rabinowicza; w STANISŁAWOWIE u Fr. Stechera aptekarza; w KOLEJMY u K. Lewon kupiec. 2220 4-12

Wydawca, właściciel i odpowiedzialny redaktor Jan Dobrzański.

Na wielostronne żądanie moich szanownych odbiorców zakupiłem w PARYŻU i BERLINIE Na Saison wiosenny i letni elegancję nowych modeli: KOSTJUNY damskie, ROBE de CHAMBRE, SPODNICE do blota, PALETOCIKI welniane i aksamitne. KATANKI, ZARZUTKI, PROCHOWNIKI itd.

Roman Wojczyński,
we Lwowie, ulica Halicka róg Wękarstkiej 1 11.

C. OROBY GARDŁA, GŁOSU I GEBY.

CUKIERKI DETHANA

zalecane w słabościach gardła, chrypie, zapaleniu gardła, zawrzedowaniu w osłach, cichnacem, oddechowi, irytacji w gardle i geby przez patenie tytonia, zapobiegają działaniu merkurjusza. Lekarze zabiegają je szczególnie kaznodzielom, mówcom, profesorom i śpiewakom, albowiem utrzymują siłę organu głosu i zapobiegają strudzeniu gardła. — W Paryżu w aptec. Dethana, Faubourg St. Denis, 90. we Lwowie w aptece p. Mikolaska, w Krakowie w aptece P. Traue z yńskiego pod Koroną, i u wszystkich znaczących aptekarzy, którzy utrzymują środki lekarskie zagranicze. 1862 2-2

Znacie rozszerzony i w świeże towary zaopatrzoney

MAGAZYN SCHAYERÓW

ulica Karola Ludwika, na zaszczyt uwiadomienie szanownej Publiczności, iż obok istniejącego składu płócien towarów bławatnych i gotowej bielizny dla dam i mężczyzn, urządzonym został obecnie Salon gotowych sukien damskich

zalecane w słabościach gardła, chrypie, zapaleniu gardła, zawrzedowaniu w osłach, cichnacem, oddechowi, irytacji w gardle i geby przez patenie tytonia, zapobiegają działaniu merkurjusza. Lekarze zabiegają je szczególnie kaznodzielom, mówcom, profesorom i śpiewakom, albowiem utrzymują siłę organu głosu i zapobiegają strudzeniu gardła. — W Paryżu w aptec. Dethana, Faubourg St. Denis, 90. we Lwowie w aptece p. Mikolaska, w Krakowie w aptece P. Traue z yńskiego pod Koroną, i u wszystkich znaczących aptekarzy, którzy utrzymują środki lekarskie zagranicze. 1862 2-2

Parowe fabryki Kabelvaag Gulvig Stamsund Lofoten - Inseln Norwegia.

PIOTR MÖLLER

w Christianii (Norwegia) herbu Wasa i St. Olofa, członek korespondujący Towarzystwa „Societe de la Pharmacie a Paris”, członek król. Towarzystwa Umiejętności w Drottingheim, członek honorowy Towarzystwa lekarzy w Stokholmie itd. Autor dzieła Pharmacopoea, wydane w Norwegii 1851

Möller's reinster Lofoten-Leberthran (Cod liver oil)

Cena 1 zł. Marka ochronny.

Gruntowne wyleczenie słabości krtani, szyi i płuc

bez używania lekarstw, tylko z pomocą wdychania balsamiczno-roślinno-mineralnych Preparatów inhalacyjnych Frydra Koltseharscha, apt. w Wiener Neustadt.

Norddeutscher Lloyd.

Bezpośrednia jazda niemieckim parowcem pocztowym. z Bremen do Ameryki.

do Nowego Jorku 22. marca, 5 kwietnia, 1. kajuta 500 mark, 11. kajuta 300 mark, na pokładzie 120 mark.

do Baltimore 22. marca, 5 kwietnia, 1. kajuta 400 mark, 11. kajuta 200 mark, na pokładzie 120 mark.

do Nowego Orleanu 15. marca, 12. kwietnia, Kajuta 600 mark, na pokładzie 150 mark.

Poniżej umieszczone piśmnia świadczą najwyraźniej o szczególnej skuteczności

Wilhelma

Ulopku z alpejskich ziół góry Schneeberg

(Schneberg's Kräuter-Allop) Do p. Franciszka Wilhelma, aptekarza w Neunkirchen. Świadectwo.

Zagraniczne cygara i tyton.

Zupełnie nowo zaopatrzoney c. k. skład i sprzedaż osobliwych gatunków cygar i tytoniu we Lwowie plac Mariacki 1 11. poleca: Cygara prawdziwo importowane HAVANNA setka od 14 do 30 zł.

Żniwiarki i kosiarki

oraz części rezerwowe dostarczam wszelkich systemów: Samuelsona Omnium Royal, żniwiarki i kosiarki najlepsze ze wszystkich, które najbardziej polecam; Wooda, Johnstona, Ceres, Minerwa, Kerby, Cnamoion, Hori sby'ego; Governo, Progres, Advance, Springhalan e, Paragon; Buckley, Slesia niemieckiego wyrobu itd., każda z dwoma nożami. Ceny najniższe.

Cennik Ciast i cukrów wielkanocnych z cukierem

Jana Müllera, ulica Helleska 1. 12. przy Włachach, obok Włoskiej kawiarni.

Torty i mazurki: m. g. typowe, miodowe, rozmarynowe, czekoladowe, biszkopowe, ryżowe, makaronowe, czekoladowe, piankowe i składowe od 150 do 8 zł. Krakowskie przekładanie od 150 do 12 zł. 2206 6-12

Babki z parzonego ciasta z rozmarynami, cykatą z skórą pomarańczową, rozmaryn, wysokosci ubierania i nieubierane od 1 do 8 zł.

Babki miskie (Kugeln) feniol od 50 c do 2 zł. Kłaczce jajeczki z rozmarynami i cykatą od 90 c do 3 zł.

Rogale z miodem, serem, orzechową masą, różą i konfiturami od 50 c do 3 zł. Piaczki z maku lub serą od 150 do 8 zł. Wielki zapas najpiękniejszych baranek cukrowych od 25 c do 3 zł. Wielki wybór jaj pisanek cukrowych otwieranych i nieotwieranych od 25 c do 5 zł. Ubrania na torty i mazurki, kwiaty, listki i mazek cukrowy.

Dr. Tiska Elixir hemoroidalny.

Ten w swych skutkach dotąd nie przesiągnięty środek, używa się najniebezpieczniej w wszystkich przypadkach hemoroidalnych, przeciw zapaleniu i chronionym katatom, żółtaczki, braku apetytu i niezdolności trawienia, przeciw tyfus, pochodzącemu ze złego trawienia, obrzękowi w wątrobie, śledzionie, błonkach itp. Flakon wraz z przepisem używania kosztuje 1 zł. 70 ct. Główny skład wysyłkowy znajduje się u J. E. Pechera, aptekarza w Tomeswarze 2198 5-6

We Lwowie do nabycia w apt. Z. Ruckera, w Wiedniu u J. Weissa, w Krakowie u A. Alexandrowicza, w Pradze u J. Fursty, w Stanisławowie u T. Schellera, w Czerniowcach u J. Schurleha.

Woda do mycia dr. Drosteina

Ten środek piękności (kosmetyczna woda do mycia) utrzymuje skórę młodą, białą, gładką i delikatną aż do późnego wieku, oczyszcza naciekami twarz z wszelkich plam, piegów, przeczerni, wągry itp. Cena flaszki 2 zł. 50 c.

CH. FAY

Magnetyczna woda do mycia twarzy

ZAKUPNO I SPRZEDAŻ

elektyw państwowych i kolejowych, prywatnych i publicznych, w tymże celu, obciążenie inwentarzy, w tymże celu, monet srebrnych i złotych, not zagranicznych itp.

Promesy

Wygrane na loty 1839

SZPRYGOWANIE Z ROŚLINY MATIKO

8, ulica Willeme.

Wysoki Sejmie!

Kwestya lichwy, kwestya, jak powstrzymać zgubny jej wpływ na wiejską ludność rolniczą, jak zapobiedz, aby lichwiarze nie wyzuwali tej ludności z jej mienia, stanowiącego jedyne źródło jej egzystencji, jak zapobiedz ogólnemu zubożeniu i mnożeniu się proletaryatu, — kwestya ta, była przedmiotem narad tak w Wysokim Sejmie, jak i w skutek wniosków naszych posłów, w austriackiej Radzie Państwa.

Jasną jest rzeczą, że dla kraju rolniczego, a mianowicie dla Galicyi, mającej tak znakomitą liczbę włościan, ma kwestya ta ogromne znaczenie i że dla zapobieżenia ogólnej społecznej katastrofie, jest spieszne jej rozwiązanie koniecznem.

Środki dotychczas dla zażegnania złego zalecane, jak: ograniczenie wolności wekslowej u włościan, unormowanie stopy procentowej przy pożyczkach, przywrócenie ustawy o lichwie i t. p. nie byłyby w stanie zamierzonego osiągnąć celu, poczęści dla tego, że ustawy takie byłyby niewykonalnemi, poczęści dla tego, że łatwo by je można obejść, a poczęści i dlatego, że z czasem środki te podrzyłyby i utrudniły kredyt ogólny, tak według zasad ekonomii społecznej niezbędnie potrzebnym.

Że kredyt w ogóle jest niezbędnym i że interes dobra ogólnego wymaga, aby się ten kredyt o ile możności wzmagał, wypływa z tego, iż gdy do produkcji i podniesienia społecznego dobrobytu potrzeba jak wiadomo: oświaty, pracy i kapitału, a gdy dalej rzadko się zdarza, aby te tak pod względem ekonomiczno-społecznym niezbędne czynniki znachodziły się zespolone, należy więc kapitał brakujący zastąpić kredytem.

Nie tylko w starożytności, nie tylko w wiekach średnich, lecz i w nowszej epoce dziejowej odgrywały ustawy przeciw lichwie ważną rolę, tak pod względem społecznym jak i politycznym. Wszelkie jednak czynione pod tym względem próby, wszelkie ograniczenia stopy procentowej, wszelkie kary pieniężne, kary więzienia, a nawet najśroźsze kary cielesne, nakładane na tak zwanych lichwiarzy, pozostawały bez skutku, a co gorsze — pominąwszy już nader szkodliwy wpływ na ogólne stosunki kredytowe — wywoływały one częstokroć skutek wręcz przeciwny. Da się to poczęści tem wytłumaczyć, że podług prawa natury zysk, choćby nawet niemoralny osiągnięty przy pożyczce pieniężnej, tak samo jak każdy inny zysk na jakimkolwiek innym polu gospodarstwa jak: przy dzierżawie, najmie lub kupnie osiągnięty, nie może być przedmiotem ustawy karnej i że bardzo rzadko kiedy ustawy pozytywne liczyć mogą na skutek, jeżeli nie zostają w zgodzie z kardynalnemi zasadami prawa natury.

Wypływa z tego, że nie w ograniczaniu stopy procentowej i nie w ustawach o lichwie szukać należy środków zabezpieczających uczciwego dłużnika od zguby, lecz w innych postanowieniach. Oto postanowienia te muszą być tego rodzaju, by z jednej strony zapobiegały wyzyskiwaniu przykrego położenia dłużnika i ochraniały go

od ruiny, z drugiej zaś strony, żeby nie utrudniały i nie niweczyły rolnikowi możliwości korzystania z niezbędnego, produktywnego i odpowiedniego kredytu.

Chcąc znaleźć podstawę do podobnych postanowień, zważyć należy: kiedy i pod jakimi warunkami jest kredyt produktywnym i korzystnym, tudzież gdzie przy pożyczkach odnośnie do procentów i innych warunków, szukać należy owej granicy, po za którą znajduje się tak zwana lichwa.

Możność pomnożenia majątku za pomocą pieniędzy pożyczonych, służy do oznaczenia natury kredytu odnośnie do jego produktywności, w którym to jednak razie nie tylko zwiększenie majątku dłużnika, lecz powiększenie majątkowe w ogóle musiałoby być możliwem; inaczej bowiem jak np. przy pożyczkach użytych na grę w karty, wygrana, czyli zysk z gry, nie jest bynajmniej pomnożeniem majątku w ogóle, lecz tylko zmianą posiadacza. Takie pożyczki są równie nieproduktywne i szkodliwe, jak owe, które zaciągamy np. na urządzenie uczt, biesiad, prazników i t. p.

Zupełnie słuszną jest rzeczą, aby ten, kto drugiemu na jego użytek dostarcza pieniędzy, miał prawo żądać i otrzymać część tego, co biorący pożyczkę za jej pomocą w swoim interesie, w swych stosunkach, przy zwykłych okolicznościach, mógł zarobić. Ten udział w zarobku lub zysku, to odszkodowanie za taki możliwy zysk, jaki mógł mieć wierzyciel używając sam swego kapitału, to wynagrodzenie za zrzeczenie się używania kapitału własnego w czasie trwającej pożyczki, jest słusznym procentem.

Większy lub mniejszy udział wierzyciela w zysku, jaki dłużnik z użycia wypożyczonych pieniędzy osiągnąć może, czyli po prostu wysokość procentów zależy od mnóstwa okoliczności tak dłużnika jak i wierzyciela.

Wysokość procentów zawisła jest także między innymi od ogólnych stosunków pieniężnych, od stosunków ustawodawczych, od możliwości lub niemożności dłużnika dotrzymania terminu i t. p.

Jeżeli pożyczka ma zamierzoną przynieść dłużnikowi korzyść, w takim razie pod żadnym warunkiem nie może być procent równy korzyści lub przewyższać tę korzyść, jaką dłużnik zaciągnięciem pożyczki mógł osiągnąć.

Pożyczki, przy zaciągnięciu których z powodu nagłej potrzeby dłużnika, lub jego lekkomyślności, albo też niewiadomości, takie ustanowione zostały procenta, które widocznie przenoszą wysokość korzyści, jaką mógł mieć dłużnik z użycia pożyczonych pieniędzy, takie pożyczki są lichwą i muszą prędzej lub później spowodować ruinę dłużnika.

Jest więc zadaniem nieodzownej konieczności niedopuszczać włościanina naszego do zaciągania takich lichwiarskich pożyczek, które muszą spowodować jego zupełne zubożenie; jest obowiązkiem chronić go od następstw takich pożyczek i starać się o to, aby

